

สภาพและปัญหาในการดำเนินงานโครงการนำร่อง  
ของศูนย์พัฒนาอัจฉริยภาพเด็กและเยาวชน

นางสาว จุฑามณี พิมพันธ์



วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต  
สาขาวิชาประถมศึกษา ภาควิชาประถมศึกษา  
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย  
ปีการศึกษา 2541

ISBN 974-332-431-3

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

STATE AND PROBLEMS IN OPERATING THE PILOT PROJECT  
OF THE CENTER FOR THE GIFTED AND TALENTED

Miss. Chutamatamee Pimchun

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements  
for the Degree of Master of Education in Elementary Education

Department of Elementary Education

Graduate School

Chulalongkorn University

Academic Year 1998

ISBN 974-332-431-3



จุฑามณี พิมพ์จันทร์ : สภาพและปัญหาในการดำเนินงานโครงการนำร่องของศูนย์พัฒนา  
อัจฉริยภาพเด็กและเยาวชน (STATE AND PROBLEMS IN OPERATING THE PILOT  
PROJECT OF THE CENTER FOR THE GIFTED AND TALENTED)

อ. ที่ปรึกษา : รศ. ดร. ดวงเดือน อ่อนน่วม , 233 หน้า. ISBN 974 - 332 - 431 - 3.

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานโครงการนำร่องของศูนย์พัฒนา  
อัจฉริยภาพเด็กและเยาวชนในโรงเรียนโครงการนำร่องในด้าน การดำเนินงานตามโครงการ และการ-  
ประเมินผลโครงการ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์และแบบสังเกต แล้ววิเคราะห์ข้อมูลโดย  
การบรรยายเป็นความเรียง

ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ ใช้หลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการแต่มีการ  
ปรับเนื้อหาและกิจกรรม มีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง โดยใช้วิธีสอนให้นักเรียน  
ได้มีโอกาสทำกิจกรรมกลุ่ม ลงมือปฏิบัติจริง ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง มีการจัดสภาพแวดล้อมภายใน  
ห้องเรียนเป็นมุมประสบการณ์ โดยแต่ละมุมมีสื่อและกิจกรรมที่ครูเตรียมไว้ให้นักเรียนได้ทำอย่าง  
หลากหลาย นอกจากนี้ ยังมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องศูนย์วิชาการที่นักเรียนต้องเข้าเรียน  
ภายในห้องศูนย์วิชาการสัปดาห์ละ ไม่ต่ำกว่า 1 ชั่วโมง พบปัญหาเกี่ยวกับการขาดแคลนอาคารสถานที่  
ในการจัดทำห้องศูนย์วิชาการและห้องคอมพิวเตอร์ ขนาดของห้องเล็กเกินไป จำนวนนักเรียนในแต่ละ  
ห้องมีมากเกินไป

โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรและสอนซ่อมเสริมในลักษณะตัวต่อตัว การวัดและ  
การประเมินผลใช้ พอร์ตโฟลิโอ การทดสอบ และการสังเกต ครูมีปัญหาเกี่ยวกับการไม่เข้าใจวิธีการ  
ประเมินผลด้วย พอร์ตโฟลิโอ ผู้บริหารและคณะกรรมการดำเนินงานนิเทศการเรียนการสอนโดยการตรวจ  
เยี่ยมชั้นเรียน จัดครูเข้าสอนตามวิชาเอกและจัดให้มีนักจิตวิทยา นักแนะแนว นักการศึกษาพิเศษเพื่อให้  
คำปรึกษาแก่นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการ ผู้ปกครองของนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีความคิดเห็นว่าเป็น  
โครงการที่มีประโยชน์ โรงเรียนมีการประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการเพื่อนำผลไปปรับปรุงแก้ไข  
การดำเนินงานในระยะต่อไป

ภาควิชา ..... ประถมศึกษา  
สาขาวิชา ..... ประถมศึกษา  
ปีการศึกษา ..... 2541

ลายมือชื่อนิติ ..... ก.อ. น.ก.  
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ..... ดวงเดือน อ่อนน่วม  
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

#C840946 : MAJOR ELEMENTARY EDUCATION  
KEY WORD: GIFTED AND TALENTED / THE PILOT PROJECT

CHUTAMANEE PIMCHUN : STATE AND PROBLEMS IN OPERATING THE  
PILOT PROJECT OF THE CENTER FOR THE GIFTED AND TALENTED.

THESIS ADVISOR : ASSOC. PROF. DUANGDUEN ONNUAM, Ph.D., 233 pp.  
ISBN 974 - 332 - 431 - 3.

The aim of this research was to study state and problems in operating the pilot project of the center for the gifted and talented in pilot project schools in the following aspects : project operation and project evaluation. The instruments used in this study were an interview form and an observation form. The data collected were analyzed by means of description as an essay .

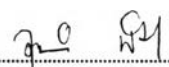
The results of the study were found that those participated schools used the curriculum of the Ministry of Education but adapting the content and activities. They organised child centered by using an instructional method that provided the students chances to perform group activities, experiential learning and self - study. Moreover, they organized learning centers in each classrooms, each of which presenting a large variety of media and activities in resource centers, where students had to attend at least one hour weekly. This rose some problems: lacking space for resource centers and computer rooms, too small - sized rooms, and excessive number of the students in each classroom.

The schools provided extra curriculum activities and individual remedial teaching. Measurement and evaluation was processed by means of portfolio, test and observation. However, the teachers faced a problem about not understanding the method of evaluation with portfolio. Administrators and the committee supervised instruction by visiting classes and assigning qualified teachers with specific majors performing the teaching. Besides, they assigned psychologists, counsellor, and special education to give counselling to participated students. The parents of those participating students commented that the project was advantageous. The schools evaluated the operation of the project for the improvement of the project operation in the next phase.

ภาควิชา.....ประถมศึกษา.....

สาขาวิชา.....ประถมศึกษา.....

ปีการศึกษา.....2541.....

ลายมือชื่อนิสิต..........

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..........

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....



## กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาช่วยเหลืออย่างมากจาก รองศาสตราจารย์ ดร. ดวงเดือน อ่อนน่วม อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้ช่วยชี้แนะแนวทางการดำเนินงาน แนวทางการแก้ปัญหา รวมทั้งตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณในความกรุณาของท่านเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. แรมสมร อยู่สถาพร ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และ รองศาสตราจารย์ ดร. จีระพันธ์ พูลพัฒน์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาชี้แนะแนวทางและให้ข้อคิดเห็นในการแก้ไขปรับปรุงวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ มลิวัลย์ ลับไพรี และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อุษณีย์ โพธิสุข ที่กรุณาช่วยตรวจสอบความเหมาะสมของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่สนับสนุนการทำวิจัยครั้งนี้ด้วยการให้ทุนอุดหนุนการวิจัยบางส่วนไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ พี่ ๆ เพื่อน ๆ ทุกคน รวมทั้งครอบครัววาทะวงษา ที่ให้กำลังใจและความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ อย่างเต็มที่แก่ผู้วิจัย

จุฑามณี พิมพจันทร์

## สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	7
ขอบเขตการวิจัย.....	8
ข้อดกลงเบื้องต้น.....	8
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	11
วิธีดำเนินการวิจัย.....	11
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	11
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
ความหมายของเด็กปัญญาเลิศและเด็กที่มีความสามารถพิเศษ.....	13
ทฤษฎีและหลักการที่เกี่ยวข้องกับเด็กปัญญาเลิศและเด็กที่มีความสามารถพิเศษ.....	14
ลักษณะและการคัดแยกเด็กปัญญาเลิศและเด็กที่มีความสามารถพิเศษ.....	16
การคัดแยกเด็กปัญญาเลิศและเด็กที่มีความสามารถพิเศษ.....	22
การจัดการศึกษาสำหรับเด็กปัญญาเลิศและเด็กที่มีความสามารถพิเศษ.....	24
โครงการนำร่องของศูนย์พัฒนาอัจฉริยภาพเด็กและเยาวชน.....	45
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	55
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	61
การศึกษาข้อมูลเบื้องต้นเพื่อการวิจัย.....	61

ประชากรและตัวอย่างประชากร.....	61
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	63
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	68
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	68
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	70
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	116
รายการอ้างอิง.....	131
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย.....	136
ภาคผนวก ข แบบสัมภาษณ์คณะกรรมการดำเนินงานตามโครงการนำร่อง ของศูนย์พัฒนาอัจฉริยภาพเด็กและเยาวชน.....	137
ภาคผนวก ค แบบสัมภาษณ์ผู้บริหาร.....	154
ภาคผนวก ง แบบสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบโครงการ.....	163
ภาคผนวก จ แบบสัมภาษณ์ครู.....	180
ภาคผนวก ฉ แบบสัมภาษณ์ผู้ปกครอง.....	196
ภาคผนวก ช แบบสังเกตการจัดกิจกรรมการสอนในชั้นเรียน/คู่มือ.....	202
ภาคผนวก ซ แบบสังเกตการจัดกิจกรรมในห้องศูนย์วิทยากร/คู่มือ.....	215



หน้า

ภาคผนวก ฉ แผนผังแสดงการจัดห้องเรียนและห้องศูนย์วิชาการ.....	223
ประวัติผู้เขียน.....	233

## รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
1 แสดงจำนวนประชากร.....	62
2 แสดงเครื่องมือและตัวอย่างประชากรจำแนกตามกรอบแนวคิดในการวิจัย.....	67